

DE GOUDEN STOEL

door Dr Ir H. G. VAN BEUSEKOM

IN DE GOUDKUSTKOLONIE IN WEST-AFRIKA ligt in het binnenland het oude koninkrijk Asjanti. Het volk van Asjanti is sedert onheugelijke tijden in het bezit geweest van een stoel, van het gewone algemeen gebruikte model, doch gedeeltelijk bekleed met goud. Volgens een oud volksgeloof bevatte deze stoel de ziel van den stam. Met dezen stoel ging de eer en de macht en het welzijn van den stam samen. Zou de stoel verloren gaan, dan zou dat het einde van het volksbestaan beteekenen.

De gouden stoel was het kostbaarste bezit van het volk van Asjanti. Nooit stond hij op den grond. Bij de zeldzame gelegenheden, dat hij aan het volk vertoond werd, stond hij op een olifantenhuid en was hij met een bijzonder kleed bedekt.

Niemand ging ooit op den stoel zitten, ook de koning niet. Bij plechtigheden zat de koning op zijn eigen stoel naast den gouden stoel.

En eenmaal in het jaar bij een processie ging de gouden stoel voorop, onder zijn eigen parasol, en gevolgd door zijn eigen lijfwachten, mooier gekleed en talrijker in aantal dan die van den koning.

Zoolang het volk van Asjanti in het bezit was van den gouden stoel, voelde het zich machtig en onoverwinnelijk. Het overwon naburige volken en breidde voortdurend zijn gebied uit. Het rijk van Asjanti groeide in macht en in omvang, totdat het in de 19e eeuw de zee kust bereikte, waar Engeland zich gevestigd had.

Spoedig braken conflicten uit, die evenwel niet tot het einde werden uitgevochten, maar meestal eindigden met een verdrag. Dit duurde tot 1893, toen de jonge koning Prempeh opnieuw moeilijkheden kreeg met de Engelschen, welke leidden tot een groote expeditie. Het Asjantiland werd bezet, koning Prempeh gevangen genomen en ten slotte in ballingschap weggevoerd.

De gouden stoel was door zijn bewakers weggebracht, de binnenlanden in. Daar, in een dorp in het oerwoud, werd hij door vertrouwde mannen bewaard.

Toen ontstond het misverstand, dat zulke bloedige offers zou eischen. De Engelsche bevelhebber had bij gerucht iets van den stoel gehoord. Hij dacht, dat deze het symbool was van de koninklijke macht, de troonzetel van den koning. Daarom stelde hij alles in het werk om den stoel te ontdekken. Hij wilde den stoel in bezit hebben en als vertegenwoordiger van het Britsch gezag daarop plaats nemen, teneinde aan het volk van Asjanti te toonen, dat Engeland thans hun meester was. De stoel werd echter niet gevonden.

In den loop der jaren werden verschillende expedities uitgerust om den stoel te bemachtigen, doch alle zonder eenig resultaat. De stoel was te goed verborgen.

In 1900 maakte de toenmalige Gouverneur een grooten tocht naar het binnenland, voornamelijk om het geheim van den gouden stoel te ontsluiten. 28 Maart had in Kumasi een volksvergadering plaats, welke door den Gouverneur werd toegesproken. Daarbij zeide hij o.m.: „Wat moet ik doen met den man, wie hij ook is, die geweigerd heeft, aan de Koningin, die de hoogste macht in dit land is, den stoel te geven, waarop zij recht heeft? Waar is de gouden stoel? Ik vertegenwoordig hier de hoogste macht; waarom onthoudt gij mij dezen stoel? Waarom hebt gij niet gebruik gemaakt van de gelegenheid, dat ik naar Kumasi ben gekomen,

om mij den gouden stoel te brengen om daarop te zitten? Weet echter, al heeft de Regeering den gouden stoel nog niet uit uw handen ontvangen, dat zij over u regeeren zal even onpartijdig en even krachtig als wanneer gij wel den stoel hadt uitgeleverd.”

Een dwaze toespraak, die een gevolg was van volslagen onwetendheid omtrent de beteekenis van den gouden stoel. De Gouverneur dacht, dat het een eerezetel was, de troon van de koningen van Asjanti, en dat hij als vertegenwoordiger van Koningin Victoria nu het recht had om daarop te zitten.

Had hij geweten, dat hij de uitlevering vroeg van een voorwerp, waarin naar het volksgeloof de ziel van den stam huisde, hij zou dezen dwazen eisch niet hebben gedaan. Want een volk verkoopt zijn ziel niet, of wat het gelooft, zijn ziel te zijn.

De toespraak werd in diep stilzwijgen aangehoord. De stamhoofden gingen onder doodsche stilte heen. Maar binnen een week barstte een bloedige opstand uit. Een opstand, die maanden duurde en aan meer dan duizend Engelschen en aan vele duizenden Asjantis het leven kostte.

De gouden stoel is nog twintig jaar verborgen gebleven. Eindelijk is hij bij het aanleggen van een weg gevonden. Eenige Asjantis, die door de aanraking met de Westeringen hun oude geloof hadden verloren, hebben den stoel meegenomen en de gouden versierselen verkocht.

Het volk heeft zelf deze onttaarde volksgenooten gestraft en het Engelsche bestuur zag daarbij toe tegen noodloze wreedheid. Den stoel begeerde het niet meer, want een betere kennis van het volksleven en de volksgewoonten had intusschen de ware beteekenis van den stoel aan het licht gebracht.

De Asjanti gelooft, dat de stoel van een mensch zijn ziel bevat, en hij bindt een dunne ketting om de pooten, waardoor de ziel wordt vastgehouden. Zoo bevatte de gouden stoel de ziel van het volk.

Toen in 1922 prinses Mary in het huwelijk trad, boden de vrouwen van Asjanti een door inlandsche kunstenaars vervaardigde zilveren stoel als bruidsgeschenk aan. Een oude koningsvrouw sprak bij de aanbidding:

„Misschien heeft de Koningsdochter wel eens gehoord van den gouden stoel van Asjanti. Dat is de stoel, waarin de ziel van ons volk woont. Wij zijn den Gouverneur dankbaar, dat hij verklaard heeft, dat Engeland nooit meer dien stoel van ons opeischen zal. Maar dezen stoel geven wij gaarne. Hij bevat niet onze ziel, zooals de gouden stoel, maar hij bevat de liefde van alle vrouwen van Asjanti. Wij hebben die met zilveren kettingen daaraan bevestigd, zooals wij gewoon zijn, onze eigen zielen onder onze stoelen te binden.”

Dit eenvoudig verhaal toont, dat de Westersche invloed, wanneer deze zich bij een primitief volk doet gelden, ontbindend werkt. Zóó ontbindend, dat menschen zichzelf zóó kunnen vergeten, dat zij de heiligste goederen van hun stam durven wegrooven en plunderen.

Het toont ook, dat een Westersch volk, dat in het leven van een inlandsch volk ingrijpt, heel dikwijls dit volk niet begrijpt en verkeerd beoordeelt. De Westering vergrijpt zich, zonder dat hij het wil, aan de heiligste goederen van een gekleurd volk. Goederen, waarvoor dat volk liever sterft dan ze over te geven. En dan worden door een misverstand stroomen bloed nutteloos vergoten.

Het verhaal van den Gouden Stoel stelt ons vlak voor zeer ernstige problemen, die voortkomen uit de aanraking van het blanke en het gekleurde ras.

Thans dringen opnieuw Europeanen het land van Asjanti binnen. Deze echter komen niet als overheerschers, maar als dienaren van het volk van Asjanti.

Zij vragen om de ziel van het volk, die ziel, welke men dacht, dat woonde in den gouden stoel. Maar omdat zij komen in den geest van Christus, daarom kunnen zij de ziel van het volk vinden.

Want niet wie komt om over een volk te heerschen, maar wie komt, door de liefde van Christus gedrongen, die zal de ziel van dat volk voor Christus kunnen winnen.

VROUWENBELANGEN

Conflicten in de kinderziel.

ER IS EEN KINDJE VERDRONKEN.

En nog geen week later, eer het dorp zelfs maar een beetje bekomen is van zijn schrik, verdrinkt er weer een kindje.

Ik denk aan de schets, die mevrouw Knibbe—Kuyper in ons blad schreef over die twee kindertjes in den Leidschen Hout. Op wie ook het gevaar loerde. Maar zij werden bewaard. En deze kinderen verdrongen.

Er is een kind, dat bidt, iederen avond weer: „Lieve Heere, wilt u als 't U belieft vader weer beter maken?” Maar de moeder, die toelustert, weet, dat de dokter den patiënt al lang opgegeven heeft. Het kind echter bidt en vertrouwt. God kan immers alles?

Schrijf ik dit in bitterheid des geestes?

Nee, Gode zij dank, nee.

Ik wil er alleen maar op wijzen, dat we, ook in ons spreken over Gods bescherming en over Gods wondermacht, voorzichtig moeten zijn, dat we niet zelf het conflict scheppen, waarin het kind omkomen kan.

En nu denk ik aan „Mara” van Anna de Savornin Lohman.

Ik vermoed, dat niet velen uwer deze schets kennen. Het was heel toevallig, dat ik ze in der tijd, jaren geleden, las in een tijdschrift, dat, meen ik, een aankondiging bevatte van de boeken, die bij een bepaalden uitgever verschenen. Dat echter die schets, om de daarin weergegeven opvatting omtrent gebedsverhooring, de moeite van het kennismaken onzerzijds waard was, bewijst m. i. wel het feit, dat Dr V. d. Valk er over schreef in „Ons Tijdschrift”.

Mara dan was het geloof van haar kinderjaren kwijt geraakt. Want ze had gebeden, dat God haar moeder zou genezen, en die moeder was gestorven. En ook later was haar gebed dikwijls onverhoord gebleven. Nee, het was niet waar, wat haar geleerd werd, dat God het gebed hoort!

In plaats van geloof kwam bij Mara bitterheid.

Terecht?

Nee, en nogmaals: nee.

Maar wanneer die ouderen haar werkelijk geleerd hadden, dat God elk gebed precies zoo verhoort, als wij dat van Hem vragen, dan treft hen de schuld van Mara's later ongelooft.

„Precies zoo, als wij Hem dat vragen!”

Het zou er met ons slecht uitzien, als dit gebeurde.

Maar met dit weten is een kind niet tevreden. Het vraagt „waarom?”

„Waarom moest dat kindje verdrinken?” „Waarom mocht vader niet bij ons blijven?”

216

Vragen ook wij, grooten, niet dikwijls „waarom?” Is het ook voor ons vaak niet moeilijk, te zeggen: „Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, alzoo ook op aarde?”

En nu ben ik, waar ik wezen wil.

Een gewillig buigen voor Gods wil, omdat Hij wijzer is dan wij. Omdat Hij, ook al lijkt het anders, toch liefde is. Dát is het, wat we onze kinderen moeten leeren, wanneer we met hen spreken over gebedsverhooring, over Gods bescherming, ook van kinderen.

Maar — dan moeten we eerst zelf geleerd hebben te buigen.

Dan moeten we niet, ook niet tegenover het kind, toegeven aan onzen lust, om verklaringen te zoeken.

Soms is dat anders wel eens gemakkelijk. Wie, die den juichkreet hoorde: „Ik ga naar huis!” kan ook maar een oogenblik twijfelen, dat dit voor de zieke veel heerlijker was dan het beter-woorden?

Maar soms ook is de verklaring door ons niet te vinden. En wanneer we ons kind gewend hebben, die toch te zoeken, zijn wijzelf oorzaak, dat het in het conflict verward raakt.

We moeten ook in ons getuigen van gebedsverhooring (en we mogen niet nalaten hiervan te getuigen), voorzichtig zijn, dat we God niet verlagen tot een uitvoerder van onzen wil, dien we Hem door het gebed kenbaar maken.

Dr V. d. Valk las met zijn leerlingen „Mara,” omdat veel kinderen bij het rijper worden geslingerd worden door dezelfde twijfelingen, die Mara deden stranden. Het lijkt mij wenschelijk, dat ook wij op de een of andere manier hetzelfde doen.

Maar — dan moeten we er ook voor waken, dat we niet Mara gelijk worden. Vol geloofs-enthousiasme, zolang we zien, dat onze gebeden verhoord worden, maar twijfelend, wanneer die verhooring schijnt uit te blijven.

Schijnt . . . .

Want God hoort altijd. Alleen maar: soms verhoort Hij, door het leed te voorkomen, maar soms, misschien vaker, doordat Hij Zijn kind door het leed heen dichter brengt bij Hem. En dit is iets, dat ook kinderen kunnen begrijpen.

J. M. W.-W.

KLEINE HAMERS

Een Engel wandelde over de aarde. Hij ontmoette een kind.

„Zing,” zei hij tot het kind.

En het kind zong het lied, dat de menschen hem geleerd hadden.

„Zing,” zei de Engel weer.

En het kind zong het lied, dat hij zelf gemaakt had.

„Zing,” zei de Engel nog eens.

En het kind zong het lied, dat God hem geïnspireerd had.

En de Engel liet hem met rust.

JEANNE DE VIETINGHOFF

RAADGEVINGEN VAN

DE VRIEND DER GEZONDHEID

Doode vingers. — Hiermede is een doof gevoel in de vingers bedoeld; de vingers hebben soms in 't geheel geen gevoel meer, ze zijn koud en wit, soms wisselt deze toestand af met een tintelend warm gevoel in de vingertoppen. Dit euvel, waaraan nerveuze personen vaak lijden, heeft geen ernstige beteekenis; het berust op stoornissen in den bloedsomloop. Deze kunnen worden verholpen door warme handbaden, wisselhandbaden (eerst warm, dan koud), koude overgietingen, massage of inwrijving met kamferspiritus.

Dr J. V.